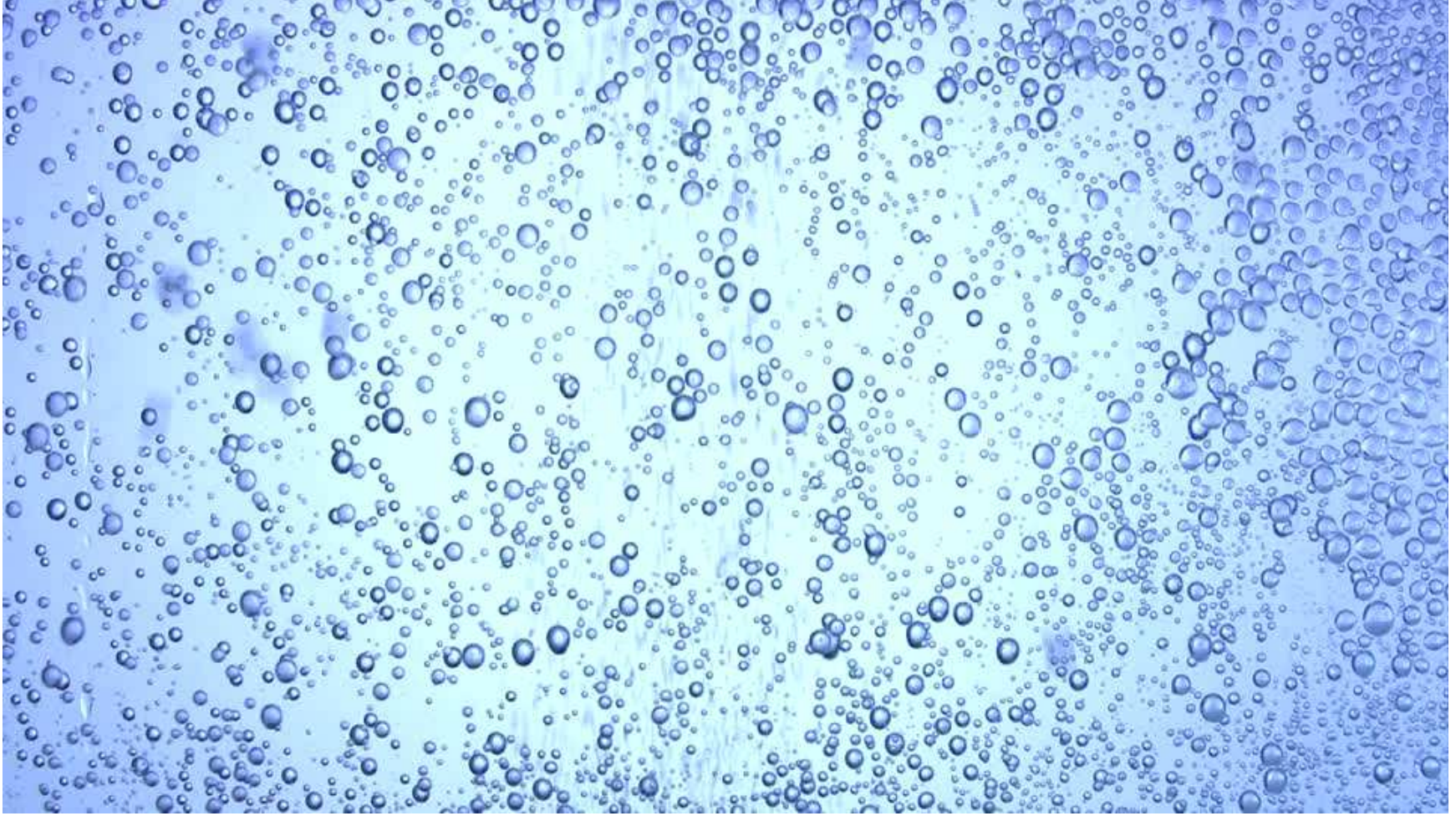

Najpiękniejsze polskie słowa

**Według klasy 2a
Wykonanie- Natasza Lemańska**

BĄBELEK

-
- ▶ Pęcherzyk gazu w cieczy lub na jej powierzchni
 - ▶ Pieszczotliwie: o małym dziecku
 - ▶ Technicznie: próżnia w odlewie
 - ▶ Zdrobnienie od słowa „bąbel”

▶ Etymologia:

- ▶ prasłowo dla „kropli” i „nabrzmienia wszelkiego”

▶ Oboczne:

- ▶ litew. **bumbulas** – „bąbel na wodzie”; **bumburas** – „pączek”; **bumbolas** – „węzeł”
- ▶ serb. **bubulica**
- ▶ czes. **boubel**; **bublenka** – „galasówka”

-
- ▶ Wykorzystywanie (m.in.):
 - ▶ w folii bąbelkowej
 - ▶ przy produkcji wody gazowanej

▶ *„Ktoś wyssał bąbelki radości z naszego życia.”*

▶ Max Lucado, *Wieloryb nie może latać. O sztuce stawania się sobą*

EGZYSTENCJA

-
- ▶ Istnienie, byt, jestestwo, życie i jego warunki, utrzymanie
 - ▶ Rzeczywistość
 - ▶ Przeciwnieństwo istoty

▶ Etymologia:

- ▶ łac. **existere**: **ex** – „na zewnątrz”, **sistere** – „stać, znajdować się”
- ▶ pierwotnie to, co się przejawia
- ▶ w tomizmie – byt zbudowany z istnienia i istoty

-
- ▶ W filozofii egzystencjalnej:
 - ▶ sposób istnienia charakterystyczny wyłącznie dla człowieka
 - ▶ poprzedza esencję – najpierw człowiek istnieje, a dopiero później się definiuje
 - ▶ istnienie człowieka tym różni się od istnienia roślin, że człowiek nie posiada wrodzonej natury, danej z góry, lecz musi sam ją stworzyć, nadać swemu życiu sens i wziąć za nie odpowiedzialność

-
- ▶ *„Przekleństwem ludzkości jest, iż egzystencja nasza na tym świecie nie znosi żadnej określonej i stałej hierarchii, lecz że wszystko ciągle płynie, przelewa się, rusza i każdy musi być odczuty i oceniony przez każdego, a pojęcie o nas ciemnych, ograniczonych i tępych jest nie mniej doniosłe niż pojęcie bystrych, świątłych i subtelnych.”*

▶ Witold Gombrowicz, *Ferdydurke*

▶

FANTASMAGORIA

-
- ▶ Urojenie, złudzenie, przywidzenie, iluzja
 - ▶ Fantastyczne, wyobrażone obrazy, wizje pobudzonej, nadwrażliwej wyobraźni
 - ▶ Wymieszanie jawy i snu, świata rzeczywistego z fantastycznym

▶ Etymologia:

▶ gr. **phántasma** – widziadło

▶ „(...) świat to to, co nam się wydaje, że jest, wielka fantasmagoria, pokryty obrazami nierzeczywisty ekran, odbijający tajemne dążenia kosmiczne.”

▶ José Ortega y Gasset, *Dehumanizacja sztuki i inne eseje*

INTUICJA

Global
SUCCESS ACADEMY

-
- ▶ Sądy oraz przekonania pojawiające się bezpośrednio, podświadomie, niebędące świadomym operowaniem przesłankami
 - ▶ Rozumowanie bez uświadamiania procesu dochodzenia do rozwiązania problemu
 - ▶ Nagły przebłysk myślowy, w którym dostrzega się myśl, obraz, rozwiązanie problemu lub odpowiedź na nurtujące pytanie

▶ Etymologia:

- ▶ łac. **intuitio** – „wejrzenie, podszept, przeczucie”; **intueri** – „przyglądać się, obserwować”
- ▶ u R. Descartes’a – przeżycie intelektualne cechujące się oczywistością i całkowitą pewnością, której źródłem jest sama treść sądu
- ▶ u H. Bergsona – akt pozaintelektualny i pozazmysłowy, mocą którego utożsamiamy się z przedmiotem poznania, niejako obcując z samą jego istotą

▶ Poziomy intuicji:

- ▶ fizyczny
- ▶ intelektualny
- ▶ twórczy

▶ Typy intuicji:

- ▶ odkrywczą
- ▶ twórczą
- ▶ wartościującą
- ▶ operacyjną
- ▶ przewidywawczą

▶ *„Intuicja to jedynie suma drobnych, ale całkiem konkretnych rzeczy, którym mózg nie zdążył jeszcze nadać nazwy.”*

▶ Jo Nesbø, *Policja*

LATOROŚL

-
- ▶ Młody pęd roślinny lub młoda roślina
 - ▶ Żartobliwie: o potomku
 - ▶ Inaczej: winorośl

▶ Etymologia:

- ▶ od słowa lato (ponieważ winne latorośle obradzają w czasie tej pory roku)

-
- ▶ *„Trzeba prostować latorośl, póki zielona i gibka.”*
 - ▶ Przysłowie perskie

PIEROŻEK

-
- ▶ Kawałki cienkiego, elastycznego i dobrze zlepiającego się ciasta napełnione najrozmaitszymi farszami i ugotowane w wodzie lub na parze, upieczone, usmażone czy grilowane
 - ▶ Miękka, podłużna czapka bez daszka
 - ▶ Zdrobnienie od słowa „pieróg”

-
- ▶ Etymologia:
 - ▶ pierwotnie „piróg”
 - ▶ prasłowiańsk. **pir** – „biesiada, święto”
 - ▶ początki – XVII wiek; XIX wiek – słowo to zyskało takie samo znaczenie jakie ma obecnie

 - ▶ Oboczne:
 - ▶ rus. **pirog** – „pasztet”

▶ Ciekawostki:

- ▶ pierogi są obecne w 25 innych krajach, m.in. w Japonii, Libii, Brazylii czy Korei
- ▶ pomysł wytwarzania pierogów pochodzi prawdopodobnie z Chin, skąd przez Ruś dotarł do Polski, a następnie dalej, aż do Francji
- ▶ potrawa ta jest uważana zarówno przez Polaków, jak i przez cudzoziemców, za typowo polską
- ▶ wiele przepisów na pierogi było zamieszczonych w najstarszej polskiej książce kucharskiej z 1682 roku, *Compendium ferculorum*

▶ „Jakie wsparcie może dać bułeczkom pierożek z kapustą?”

▶ Oleg Ugriumow, *Nekromeron*

Dziękujemy za uwagę

